

Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародна академія сертифікації бухгалтерів і аудиторів»

**ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З
БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ
за темою:**

«Фінансові інструменти: класифікація, оцінка, облік та знецінення»

Київ – 2020

Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародна академія сертифікації бухгалтерів і аудиторів»

Укладач: *Харламова Олена Вікторівна*, ректор ПВНЗ “Міжнародна академія сертифікації бухгалтерів і аудиторів”, генеральний директор Агентства з МСФЗ, партнер та заступник генерального директора з питань консалтингу, бухгалтерського обліку та експертиз за МСФЗ групи компаній “ДеВізу”, віце-президент всеукраїнської громадської спілки “Палата аудиторів і бухгалтерів України”, експерт з МСФЗ, доктор економічних наук, доцент, ACCA DipIFR, ICFM DipIFRS, ICFM DipCA, ICFM DipFM, CAP, TOP-35-IFRS-PROFESSIONAL, сертифікований аудитор

ВСТУП

Не існує компаній, які не мають фінансових інструментів. Найбільш розповсюджені з них – дебіторська і кредиторська заборгованість, кредити, позики тощо. В той же час, фінансові інструменти – це мабуть один з найскладніших об'єктів обліку і фінансової звітності. Дисконтування, модифікації та інші облікові тонкощі фінансових інструментів завжди викликають певні складнощі і сумніви у бухгалтерів і аудиторів. Буденні фінансові інструменти, такі як дебіторська, кредиторська заборгованість, позики, кредити – оцінюються за амортизованою вартістю. Правильно використовувати амортизовану вартість, вміти розраховувати та обліковувати дисконти та премії – must have для сучасного бухгалтера, а тим більше для аудитора.

Предметом теми є актуальні питання обліку модифікації фінансових інструментів, резерву очікуваних кредитних збитків та амортизованої собівартості.

1. Мета освітнього заходу

Метою освітнього заходу з безперервного професійного навчання аудиторів за темою є підвищення професійного рівня та набуття аудиторами нових професійних компетентностей щодо обліку фінансових інструментів, резерву очікуваних кредитних збитків та амортизованої собівартості..

2. Очікувані результати навчання

Аудитори після опанування теми програми освітнього заходу з безперервного професійного навчання повинні знати:

- варіанти модифікації фінансових інструментів;
- вплив суттєвості та несуттєвості на порядок обліку модифікації фінансових інструментів;
- алгоритми обліку суттєвої та несуттєвої модифікації фінансових інструментів;
- які активи можуть знецінюватися і в яких випадках;
- стадії життєвого циклу боргового фінансового активу та алгоритм їх визначення;
- правила розрахунків резервів очікуваних кредитних збитків;
- ключові вимоги МСБО 36 «Зменшення корисності активів»;
- зовнішні та внутрішні ознаки знецінення;
- механізм тестування на знецінення активів;
- метод ефективної ставки відсотка;
- алгоритму застосування SPPI-testa.

Аудитори після опанування теми програми освітнього заходу з безперервного професійного навчання повинні вміти:

- визначати суттєвість та несуттєвість модифікацій фінансових інструментів;
- проводити розрахунки по модифікації фінансових інструментів та відображати їх в обліку;
- визначати доходи витрати по модифікації фінансових інструментів та їх вплив на формування податку на прибуток;
- визначати стадії життєвого циклу боргового фінансового активу;
- проводити розрахунки резервів очікуваних кредитних збитків;
- проводити тестування на знецінення активів;
- відображати в МСФЗ-обліку знецінення активів;
- використовувати метод ефективної ставки відсотка.

3. Зміст (тематичний план освітнього заходу з безперервного професійного навчання)

№ з/п	Тематика програми	Обсяг (кількість академічних годин*)
Модуль 1	Огляд МСФЗ 9 "Фінансові інструменти"	2,0
Модуль 2	Фінансові інструменти. Облік і розрахунки при модифікаціях (+приклади в Excel)	2,0
2.1	Типологія та варіанти модифікації фінансових інструментів	
2.2	Суттєвість/несуттєвість модифікації фінансових інструментів: алгоритми обліку	
2.3	Модифікації фінансових активів та оцінка кредитного ризику	
2.4	Доходи і витрати по модифікації: що з податком на прибуток	
Модуль 3	Резерв очікуваних кредитних збитків: вимоги, алгоритми, методики та розрахунки	3,0
3.1	Кредитний ризик і дефолт боржника: роль облікової політики	
3.2	Правила розрахунку резерву очікуваних кредитних збитків на кожній стадії	
3.3	Оцінка резерву очікуваних кредитних збитків: приклади розрахунків	
3.4	Матриця резервів: сегментація дебіторів. Матриця резервів: проблемні зони	
Модуль 4	Амортизована собівартість: ставки, дисконти, премії та SPPI	3,0
4.1	Поняття «амортизована собівартість»	
4.2	Метод ефективної ставки відсотка: приклади застосування	
4.3	Алгоритм застосування SPPI-testa	
4.4	Боргові інструменти, за якими ціна угоди не дорівнює справедливій вартості	
Всього академічних годин		10,0
Тривалість		10 годин відповідно до розкладу

*1 академічна година = 45 хвилин

4. Форми та місце проведення безперервного професійного навчання

Безперервне професійне навчання аудиторів проводиться в очному (аудиторному) або дистанційному (вебінарному) форматі.

Навчання в очній формі проводиться в аудиторному форматі за адресами: м. Київ, пров. Магнітогорський, буд. 3, м. Київ, вул. Загородня, 15 або на території замовників (у разі проведення у корпоративному форматі).

Дистанційна (вебінарна) форма навчання може здійснюватися з використанням платформи дистанційного навчання Moodle або через вебінарні платформи (MicrosoftTeams, Myownconference, Etutorium, Zoom, BIZON 365 та ін.).

5. Рекомендована література

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 № 2258-VIII // Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг Видання 2016–2017 років // Сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-auditu>

3. Міжнародні стандарти фінансової звітності / Сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-finansovoi-zvitnosti>

4. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти» // Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://amsfo.com.ua/e/rezerv-ochikuvanyh-credit-zbytkyv/>.